

EDUCAREA FORMALĂ, NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ A UTILIZATORULUI ÎN BIBLIOTECĂ

FORMAL, NON-FORMAL AND INFORMAL LIBRARY USER EDUCATION

Gabriela CAZACU¹ [ORCID: 0000-0002-6061-1984]

Abstract: *The article identifies the types of education and the role of the library in the education process, because, as an educational center, the library supports and promotes all types of education (formal, non-formal and informal) by keeping an adequate stock of books and other reading materials, making them available to all members of the community.*

Keywords: *formal education, non-formal education, informal education, the library and the user*

Educația este considerată un fenomen social, întrucât conservă și transmite, de la o generație la alta, experiența de cunoaștere teoretică și practică. Bibliotecile sunt instituțiile care colectează, stochează, procesează, organizează, difuzează și distribuie informații înregistrate în documente. Deoarece informațiile sunt atât de vitale pentru întreaga dezvoltare umană, bibliotecile, care le gestionează, au o misiune socială de neprețuit. Este enorm de mare rolul bibliotecilor și în procesul educațional de învățare și dezvoltare, în activități culturale.

Deci în calitate de centru educațional, biblioteca susține și promovează toate tipurile de educație (formală, non-formală și informală) prin păstrarea unui stoc adecvat de cărți și alte materiale de lectură, făcându-le disponibile tuturor membrilor comunității.

Pe lângă accesul la informație, lectură, bibliotecile, în ultimul deceniu, au început să își concentreze activitățile pe diferite tipuri de învățare, reprezentând o resursă extrem de valoroasă și accesibilă, pe scară largă, pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Educația formală

Educația formală se referă la sistemul de învățământ structurat care începe de la școala primară (și în unele țări de la grădiniță) până la universitate și include programe specializate de formare tehnică și profesională. Este un ansamblu de acțiuni didactice și pedagogice, proiectate instituțional prin structuri organizate sistemic, pe niveluri și cicluri de studii, în cadrul unui proces de instruire, realizat cu rigurozitate, în timp și spațiu. Altfel zis, reprezintă un proces structurat, realizat în baza unui curriculum.

¹ Bibliotecară principală, Biblioteca Științifică a USARB, gabicaz307@gmail.com

Caracteristici ale educației formale

- Educația formală este structurată și sistematică.
- Este planificată.
- Are un sistem de clasificare cronologic.
- Are o programă orientată pe subiecte.
- Profesorul este în centrul atenției.

Avantaje

- Un model educațional organizat.
- Cunoștințele sunt dobândite de la profesori pregătiți și profesioniști.
- Proces de învățare structurat și sistematic.
- Evaluările intermediare și finale sunt asigurate pentru avansarea în următoarea fază de învățare.
- Conduce la un certificat recunoscut oficial.
- Oferă acces ușor la locuri de muncă.

Fiecare instituție de educație formală, fie că este o școală, un colegiu sau o universitate, ar trebui să aibă o bibliotecă atașată cu o colecție de cărți relevante pentru cursurile de studiu. Utilizatorii ar trebui încurajați să citească cărți și să îmbogățească cunoștințele conținute în ele. Prin lectura extensivă a unei varietăți de cărți referitoare la un subiect, un student va putea dobândi cunoștințe aprofundate despre acest subiect. Fiind capabil să analizeze și să compare diferite puncte de vedere, așa cum sunt expuse în diferite cărți, un student își va putea dezvolta capacitatea de gândire analitică și critică. Acest lucru îi va permite să formuleze puncte de vedere și opinii independente. Deci biblioteca are un rol educativ, oferind documente relevante, pentru nevoile persoanelor angajate cu diferite vocații..

Biblioteca se implică activ în procesul de educare formală în cadrul orelor promovate în sălile de lectură, în cadrul cărora studenții utilizează resurse informaționale oferite de bibliotecă, precum și în procesul cotidian de deservire, când utilizatorii împrumută documentele recomandate de cadrele didactice pentru cursurile de studiu și cercetare.

Educație non-formală

Educație non-formală este ansamblul acțiunilor instructive proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extrașcolar, constituit ca o punte de legătură între cunoștințele asimilate la lecții și cele acumulate în contextul educației informale. Educația non-formală se referă la programe și procese planificate și structurate de educație personală și socială menite să îmbunătățească o serie de abilități și competențe, în afara curriculumului educațional formal. Deci, presupune practicarea unor activități planificate fără obligativitatea unui curriculum.

Caracteristici ale educației non-formale

- Educația non-formală este planificată și se desfășoară în afara sistemului școlar.

- Orarul și programul pot fi ajustate.
- Spre deosebire de educația formală teoretică, este învățământ practic și profesional.
- Educația non-formală nu are limită de vârstă.
- Aceasta implică învățarea deprinderilor profesionale.

Avantaje

- Pregătire practică și profesională.
- Proces de autoînvățare.
- Flexibilitate în vârstă, curriculum și timp.
- Sistem educațional deschis în care atât sectorul public, cât și cel privat sunt implicați în proces.
- Nu este necesar de efectuat examene regulate.

În educația non-formală, unde ajutorul profesorului este minim, biblioteca este principala resursă, care pune la dispoziție tot ce este necesar pentru educație. Dobândirea cunoștințelor prin autostudiu este foarte importantă pentru studenți. Bibliotecile au un rol semnificativ în educația non-formală, ele deschizând diverse facilități pentru formarea profesioană.

Un rol important, la acest capitol, îl au activitățile, orele și instruirea nonformală în baza cursului Bazele Culturii informației, ce se desfășoară la Biblioteca Științifică a USARB anual în cadrul programului NOUL UTILIZATOR.

Educație informală

Educația informală este ansamblul influențelor instructive și pedagogice exercitate spontan și continuu asupra individului în familie, în localitate, în cartier, în stradă, în (micro)grupuri sociale, în mediul social (cultural, profesional, economic, religios etc.), în comunitate (națională, zonală, teritorială, locală) și prin mass-media. Este învățare neplanificată și spontană a comportamentelor, normelor și valorilor, care apar, de obicei, în afara setărilor formale. Educația informală este interpretată ca „proces ce durează o viață, prin care fiecare persoană dobândește cunoștințe, îndemnări, aptitudini și înțelegere din experiențele zilnice”. Învățarea informală modernă ține de mai multe forme, inclusiv viziunea de videoclipuri, auto-studiu, citirea de articole, participarea la forumuri și camere de chat, sesiuni de coaching și jocuri.

Educația informală admite modalități de formare profesională neinstituționalizate și nestructurate (activități organizate în familie, la locul de muncă, în comunitate, activități culturale etc.) care contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale.

Caracteristici ale educației informale

- Educația informală se petrece înafara auditoriului.
- Nu are o programă definită.
- Nu este planificată dinainte și nu are un orar.
- Este o educație prin experiența zilnică și prin învățarea de lucruri noi.
- Este un proces pe tot parcursul vieții într-un mod natural.

- Educația informală se obține din orice sursă, cum ar fi mass-media, experiențe de viață, prieteni, familie etc.

Avantaje

- Proces de învățare natural, deoarece se poate învăța oriunde și în orice moment.
- Implică activități precum cercetari individuale și personale pe un subiect de interes prin utilizarea cărților, bibliotecilor, rețelelor sociale, internetului sau obținerea asistenței de la formatori informali.
- Se utilizează o varietate de tehnici.
- Nu există un interval de timp.
- Proces de învățare mai puțin costisitor și eficient în timp.
- Informațiile necesare se obțin din cărți, TV, radio sau conversații cu prietenii/membrii familiei etc.

Biblioteca, fiind un depozit de documente și resurse digitale, servește ca un facilitator în organizarea și furnizarea de cunoștințe relevante la cerere. În procesul de educare informală biblioteca are drept scop de a împărtăși cât mai multă informație.

Un rol important au și informațiile postate pe rețelele de socializare, care permit utilizatorilor să adună rapid și ușor conținut din diferite surse, combinându-le într-o singur fragment de învățare. Acest lucru se realizează printr-o funcție de căutare ușor de utilizat și un instrument simplu de glisare și plasare, ceea ce înseamnă că oricine poate deveni un curator al propriilor cunoștințe.

Vizionarea video spoturilor și a video tutorialelor pe pagina web a bibliotecii este, de asemenea, o modalitate de învățare informală.

Învățarea informală permite cursanților să stabilească când, unde, cât de des și cât timp doresc să învețe.

Învățarea formală și informală formează o strategie eficientă de învățare mixtă.

Concluzie

Societatea, continuu, a avut necesități, imperative, obligațiuni pentru dezvoltarea sa, printre ele un rol promordial revine educației, cercetării progresului cultural, informării, activităților spirituale și ideologice, distracției și recreerii. Societatea a fondat diverse instituții pentru a răspunde acestor necesități. Printre acestea, biblioteca ocupă un loc prominent. În timp ce alte instituții sunt concepute pentru a satisface una sau câteva dintre necesități și imperative, biblioteca este capabilă să le satisfacă pe toate în egală măsură. Ea are un rol important în susținerea activităților educaționale și de cercetare ale societății, promovarea culturii, diseminarea informațiilor, satisfacerea instinctelor spirituale și ideologice ale omului și construirea unui sistem de valori pentru acesta.

Bibliotecile au un rol esențial în comunitățile locale, oferind acces la informații și resurse, sprijinind alfabetizarea și educația, promovând învățarea pe tot parcursul vieții și servind ca spațiu de adunare a comunității. Deci importanța

bibliotecilor poate fi experimentată de toți membrii comunității.

Referințe bibliografice:

1. <http://libruniv.usarb.md/index.php?lang=ro>
2. <https://www.passionineducation.com/types-of-education-formal-informal-non-formal/>
3. <https://www.eduform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-resurse-educationale-pentru-sustinerea-educatiei-incluzive-de-calitate/relatia-dintre-educatia-formala-nonformala-si-informala>
4. <https://thinki.com/resources/blogs/learning-in-the-modern-workplace-part-2-the-value-of-informal-learning-libraries>
5. <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/663/pdf>